

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/196/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6103899217
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6103899217.8

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu: TELEKO & TELECOOPER, s.r.o., Vranovská 6, Bratislava, IČO: 31598480, zastúpený LION Law Partners, s.r.o., Horná 51, Banská Bystrica proti žalovanému SR - Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, Bratislava, o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, zo dňa 15. 6. 2011 č.k. 9C/2019/2003-1287 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok okresného súdu a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19 879,83 Eur z titulu náhrady vyplatenej odmeny SKP JUDr. Ľubomírovi Paulovičovi v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. V časti, v ktorej požadoval žalobca náhradu zaplatenej odmeny daňovej poradkyňi E.. O. O. vo výške 1 991,63 Eur návrh zamietol. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu v sume 39 395,18 Eur, ako aj zaplatiť na účet súdu z titulu náhrady trov štátu sumu 10 550,28 Eur. Prvostupňový súd rozhodoval o uplatnených nárokoch potom, čo jeho prvý rozsudok v tejto veci v časti vyplatenej odmeny správcovi konkurznej podstaty JUDr. Ľubomírovi Pavlovičovi a časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia odmeny E.. O., daňovej poradkyňi odvolací súd zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prvostupňový súd po doplnení dokazovania o nároku na zaplatenie sumy za odmenu daňovej poradkyňi E.. O. vo výške 1 991,60 Eur, ktoré náklady právny zástupca žalobcu prekvalifikoval na príslušenstvo žalovanej pohľadávky, uviedol, že s týmto názorom sa nestotožňuje, pretože príslušenstvom pohľadávky uplatneného nároku v konaní podľa zákona č. 58/1969 Zb. môžu byť trovy predbežného prerokovania nároku v zmysle § 9 citovaného zákona, prípadne trovy znaleckého posudku potrebného pre samotné vyčíslenie škody v žalobnom návrhu. V danom prípade mohlo ísť o trovy správneho konania, túto náhradu si mal žalobca uplatniť v správnom konaní. Pokiaľ na faktúre žalobcu bolo uvedené „daňové poradenstvo v odvolacom konaní“ s tým, že šlo o odvolanie voči platobnému výmeru podpísané v zastúpení E.. O., súd uviedol, že odmena za zastupovanie v konaniach u daňovej poradkyňi neprichádza do úvahy, pokiaľ zároveň nevykonáva advokátsku prax. Písomné vyjadrenie daňovej poradkyne sa týkalo zdôvodnenia výsledkov jej činnosti pre navrhovateľa v roku 1998, dátum vypracovania tohto vyjadrenia absentuje. K dohode o odmene za túto činnosť malo dôjsť na základe jej ústnej ponuky a akceptácie konateľom firmy žalobcu, mandátna zmluva predložená nebola. Spôsob, akým daňová poradkyňa k tejto sume dospela a aký bol dohodnutý rozsah prác sa v súčasnosti objektívne zistiť nedá. Podľa záveru prvostupňového súdu nejde o škodu v zmysle zákona č. 58/19676 Zb., ale o trovy v správnom konaní.

K nároku o náhradu odmeny správcu konkurznej podstaty vo výške 19 580,- Eur prvostupňový súd uviedol, že príčinou vyhlásenia konkurzu na firmu žalobcu bola neschopnosť žalobcu splácať úvery vo vzťahu ku svojim veriteľom v dôsledku nesprávnych úradných postupov a nezákonného rozhodnutia žalovaného za obdobie rokov 1999 až 2001. Zo znaleckého posudku vypracovaného Ústavom súdneho

inžinierstva v Žiline vyplýva, že Daňový úrad I. Banská Bystrica rozhodol o vrátení daňového poplatku vo výške 2 838 292,- Sk dňa 15. 03. 2001. Už predtým dňa 14. 03. 2000 Exekútorský úrad Bratislava 3 Mgr. Róbert Goga vydal upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti na základe návrhu N. M. a.s. pre vymoženie istiny 22 600 000,- Sk s prísl. a spoločnosti žalobcu zakázal nakladať s touto nehnuteľnosťou. Z uvedeného dospel prvostupňový súd k záveru, že aj keď vo vzťahu k ušlému zisku za obdobie po 31. 03. 2001 súd návrh žalobcu zamietol, pretože v tejto dobe akciová spoločnosť vytvorená žalobcom už dosahovala zisk, samotná firma žalobcu ani po tomto dátume nebola schopná hradiť svoje dlhy vzniknuté ešte pred začatím daňovej kontroly v dôsledku postupov a priebehu daňovej kontroly začatej v roku 1999 a to v priamej príčinnej súvislosti, čo vyústilo do vyhlásenia konkurzu. Z týchto dôvodov súd videl príčinnú súvislosť aj so vzniknutými trovami správcu konkurznej podstaty, ktoré si uplatnil žalobca ako náhradu škody nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 58/1969 Zb. a v tejto časti návrhu vyhovel. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil postupom podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie žalobca aj žalovaný. Žalobca podal odvolanie voči zamietajúcemu výroku v časti, v ktorej požadoval náhradu zaplatenej odmeny daňovej poradkyne E.. O. vo výške 1 991,63 Eur a voči výroku o náhrade trov konania nad priznanú sumu 39 395,18 Eur z dôvodov uvedených v § 205 O.s.p. Nesúhlasí s názorom prvostupňového súdu, že položku skutočnej škody za daňové poradenstvo je potrebné považovať za náhradu trov správneho konania. Z pohľadu žalobcu ide o únikový a účelový prístup tejto časti použitej argumentácie, pretože podľa ustálenej súdnej praxe za stavu, keď účastník súdneho konania o preskúmanie zákonnosti právneho konania vo veci 4 SŽ 134/00 NS SR bol v konaní zastúpený právnym zástupcom je nepredstaviteľné a nereálne uvažovať o náhrade zmluvnej odmeny daňovej poradkyne. Uvedený právny názor nemá oporu v žiadnom konkrétnom zákonnom ustanovení ani v reálnej súdnej praxi. Dôvodom nepriznania tejto časti nároku nemôže byť argument, že navrhovateľ si ho neuplatnil v správnom konaní. Žiadna právna argumentácia k tomuto zdôvodneniu v rozhodnutí uvedená nie je. Súdom prezentovaný právny názor považuje za rovnako prekvapivý a neočakávaný ako predchádzajúce zdôvodnenie tejto časti nároku. Podľa názoru žalobcu ide o finančné náklady, skutočnú škodu, ktorá je v priamej príčinnej súvislosti bez akéhokoľvek časového, alebo obsahového prerušenia s nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím daňového úradu. Priama príčinná súvislosť okrem iného vyplýva so skutočnosťou, že ako v konaní 4 SŽ 134/00 NS SR tak aj v tomto konaní bolo konštatované porušenie zákona v činnosti daňového úradu, na ktoré bolo činnosťou daňovej poradkyne E.. O. už v skoršom období poukazované. Podľa názoru žalobcu nárok v tejto jeho časti bol dostatočne preukázaný jednak predloženými listinami, jednak výsluchom štatutárnych zástupcov a tiež znaleckým posudkom. V rámci daňového poradenstva E.. O. spracovala analýzu daného stavu, zastupovala spoločnosť v konaní pred správcom dane a vyhotovovala písomnosti v kontakte s ním. Ako konkrétne výstupy je možné príkladom uviesť odvolania voči dodatočným platobným výmerom, ako aj ďalšiu komunikáciu s ÚDR v odvolacom konaní. Za poskytnuté odborné služby bola jej vyplatená odmena podľa prijatej faktúry.

V ďalšom odôvodnení argumentuje proti nepriznaniu trov právneho zastúpenia v celej požadovanej sume.

Žalovaný napadol rozsudok prvostupňového súdu v časti, v ktorej ho prvostupňový súd zaviazal na zaplatenie sumy 19 879,83 Eur z titulu náhrady vyplatenej odmeny správcovi konkurznej podstaty, v časti náhrady trov konania a náhrady trov štátu. Podľa jeho názoru sa prvostupňový súd v danej právnej veci neriadil ustanoveniami zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, alebo jeho nesprávnym úradným postupom ani príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Neskúmal postup správcu dane, výlučne sa riadil znaleckým posudkom. Znalecká organizácia pritom nevedela a ani nemohla posúdiť, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu, resp. k vydaniu nezákonného rozhodnutia. Zástupkyňa znaleckej organizácie na pojednávaní dňa 22. 05. 2009 uviedla, že za nezákonné rozhodnutia považujú všetky rozhodnutia, ktoré uviedli v tabuľkách. Skutočnosť, že súd ani neskúmal, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu resp. k vydaniu nezákonného rozhodnutia je preukázaná aj tým, že súd od znalcov požadoval, aby špecifikovali, ktoré rozhodnutia a postupy boli hlavnou príčinou ušlého zisku, ako aj obdobie, kedy daňová kontrola negatívne zasiahla do hospodárskej činnosti žalobcu. Jediné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 SŽ 134/00 zo dňa 28. 11. 2000 bolo rozhodnutie Ústredného daňového riaditeľstva SR č. I/211/445/777/2000/1526-r zo dňa 12. 6. 2000, ktorým ÚDR SR menilo dodatočný platobný výmer Daňového úradu II. Banská Bystrica č. 250/99 tak, že vyrúbenú daň z príjmov

právnických osôb za zdaňovacie obdobie 1997 vo výške 8 475 100,- Sk menil na sumu 8 379 900,- Sk. V konaní pred súdom sa uvádzala čiastka 6 923 600,- Sk z dôvodu, že v daňovom priznaní žalobca uznal svoju daňovú povinnosť vo výške 1 551 500,- Sk (8 475 100,- - 1 551 500 = 6 923 600,- Sk). Najvyšší súd SR tým, že zrušil rozhodnutie odvolacieho orgánu Ústredného daňového riaditeľstva SR zo dňa 28. 11. 2000 a následne ÚDR SR zrušil rozhodnutiu správcu dane zo dňa 15. 11. 1999, žalobcom uplatnená škoda od 31. 12. 1998 nemôže byť v príčinnej súvislosti s vydaným nezákonným rozhodnutím zo dňa 15. 11. 1999.

V ďalšom odôvodnení vytyka súdom oboch stupňov, že odignorovali zák. č. 58/1969 Zb. Neskúmali zákonné podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu, nerozlišovali podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu od nároku na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia, čo je preukázané aj následnou argumentáciou odvolacieho súdu. Súd si neuvedomili skutočnosť, že výsledkom nesprávneho úradného postupu nemôže byť vydanie zákonného rozhodnutia. Argumentácia súdu o priamej príčinnej súvislosti nároku na náhradu odmeny správcovi konkurznej podstaty nemá podľa žalovaného právny základ a opodstatnenie. Rozhodnutie súdu trpí nedostatkom dôvodom. Súd rozhodol bez toho, aby vedel a skúmal, čo je nesprávny úradný postup, alebo nezákonné rozhodnutie štátneho orgánu. Nerozlišoval nesprávny úradný postup od nezákonného rozhodnutia a dospel k záveru, že v dôsledku postupu a priebehu daňovej kontroly začatej v roku 1999 sa žalobca dostal do konkurzu. Nekonzkretizoval pritom, ktoré postupy správcu dane boli nesprávne a mal za to, že samotná daňová kontrola bola nesprávnym úradným postupom. Tvrdí, že žalobca nebol schopný plniť záväzky (po 31. 03. 2001) z dôvodu, že ešte v júni 1999 (pred vyrúbením dane vo výške 6 923 600,- Sk) založil akciovú spoločnosť TELEKO & TELECOOPER, a.s., na ktorú previedol svoj nehnuteľný majetok a súvisiace pozemky na LV č. XXXX, súbor strojov, zariadení a motorových vozidiel a cez túto akciovú spoločnosť sa zúčastňoval na verejných súťažiach, získaval zákazky a podnikal v tej istej oblasti ako žalobca. Vyčíslená škoda nie je v príčinnej súvislosti s konaním a postupom správcu dane. Namietal aj proti priznaniu náhrady trov konania žalobcovi, ktorý mal vo veci len čiastočný úspech a preto bol namieste postup podľa § 142 ods. 2 tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Domáha sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods.1 O.s.p. bez pojednávania pred odvolacím súdom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O.s.p.

Z obsahu predloženého spisu zistil krajský súd, že prvostupňový súd v danej veci rozhodol prvýkrát rozsudkom zo dňa 17. 10. 2005 č.k. 9C/219/2003- 637 tak, že návrh žalobcu zamietol. Po odvolaní žalobcu zrušil krajský súd rozsudok prvostupňového súdu uznesením zo dňa 7. 7. 2006 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po doplnení dokazovania opätovne rozhodol prvostupňový súd rozsudkom zo dňa 12. 06. 2009 č.k. 9C/219/2003-1120 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi ušlý zisk za obdobie od 31. 12. 1998 do 31. 03. 2011 vo výške 584 491,46 Eur s 8% úrokom z omeškania ročne od 1. 1. 2005 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti úroku z omeškania konanie zastavil. Ďalej uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu skutočnej škody sumu 19 879,83 Eur ako vyplatenú odmenu správcovi konkurznej podstaty a sumu 9 958,17 Eur ako odmenu za vypracovanie znaleckého posudku firmou BB Consulting, v prevyšujúcej časti návrh zamietol, o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V následnom odvolacom konaní krajský súd ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 05. 04. 2011 č.k. 14 Co/225/2009-1214 potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi ušlý zisk vo výške 584 491,46 Eur s úrokom z omeškania, ako aj sumu 9 958,17 Eur, v časti, v ktorej uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 19 879,83 Eur a vo výroku, v ktorom zamietol návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti o zaplatenie 1 991,63 Eur ako odmenu daňovej poradkyne zrušil a v týchto častiach mu vec vrátil na ďalšie konanie. V zostávajúcej zamietajúcej časti návrhu navrhovateľa rozsudok potvrdil. Rozsudok okresného súdu bol doručený právnomu zástupcovi žalobcu dňa 05. 04. 2011 a v ten istý deň bol rozsudok krajského súdu doručený aj žalovanému. Prvostupňový súd nariadil na deň 25. 05. 2011 o 13,15 hod. predvolanie na pojednávanie bolo vypracované a doručené dňa 02. 05. 2011.

Dňa 05. 05. 2011 proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca a to v časti oboch napádaných súdnych rozhodnutí (prvostupňového aj odvolacieho súdu), ktorými súdy nepriznali dovolateľovi ušlý zisk za obdobie od 01. 04. 2001 do 31. 12. 2004, teda voči výroku, ktorým v prevyšujúcej časti súd

návrh dovolateľa zamietol. Dňa 15. 04. 2011 bol podaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania zo strany žalovaného z dôvodu, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právom posúdení veci, s návrhom na zrušenie rozsudku krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/225/2009-1214 zo dňa 05. 04. 2011 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C/219/2003-1120 zo dňa 12. 06. 2009 a na odklad výkonu rozhodnutia.

Dňa 25. 05. 2011 sa uskutočnilo na prvostupňovom súde pojednávanie vo veci, v časti, v ktorej odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu o nároku na zaplatenie odmeny správcovi konkurznej podstaty a tiež odmeny daňovej poradkyne, pojednávanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Rozhodnutie bolo vyhlásené dňa 15. 06. 2011. Písomne vypracovaný rozsudok bol doručený právnomu zástupcovi žalobcu dňa 15. 06. 2011 a žalovanému dňa 21. 06. 2011. Odvolaním doručeným súdu dňa 28. 06. 2011 napadol prvostupňový rozsudok žalobca a odvolaním doručeným súdu dňa 06. 07. 2011 žalovaný. Na č.l. 1337 spisu je založené písomné podanie Generálnej prokuratúry SR, ktorým okresnému súdu oznamuje, že spis bol postúpený dňa 04. 10. 2011 na Najvyšší súd SR z dôvodu mimoriadneho dovolania proti rozsudku okresného súdu z 12. 06. 2009 č.k. 9C/219/2003-1120 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 05. 04. 2011 č.k. 14Co 225/2009-1214. Na č.l. spisu 1338 je založené mimoriadne dovolanie podané v podateľni Najvyššieho súdu SR dňa 05. 10. 2011. Mimoriadne dovolanie bolo podané na podnet účastníka konania - žalovaného. O mimoriadnom dovolaní rozhodol Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 21. 12. 2011 č.k. 2 MCdo 17/2011-1377. Najvyšší súd SR zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 05. 04. 2011 sp. zn. 14Co 225/2009 v jeho potvrdzujúcej časti a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 12. 06. 2009 č.k. 9C 219/2003-1120 vo vyhovujúcom výroku, ktorým bola odporkyni uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľke ušlý zisk za obdobie od 31. 12. 1998 do 31. 03. 2011 vo výške 584 491,46 Eur s 8% úrokom z omeškania ročne od 01. 01. 2005 do zaplatenia a sumu 9 958,17 Eur ako vyplatenú odmenu za vypracovaný znalecký posudok firmou BB Consulting s.r.o. Dovolací súd pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti odporkyne za škodu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. zaujal názor, že súde prvého a druhého stupňa nepostupovali v zmysle uvedeného zákona. Nerozlišovali podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia od nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu. Dovolací súd zdôraznil, že otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu vychádzal). Podľa dovolacieho súdu súde nedôsledne skúmali zákonné podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody a to existenciu nezákonného rozhodnutia resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, alebo nesprávnym úradným postupom, t.j. vzťah príčiny a následku. Tým, že súde z tohto aspektu neposudzovali skutkový stav, či postačujú už zistené skutočnosti, resp. či je potrebné prípadné doplnenie dokazovania) v nadväznosti k právnej stránke veci, došlo k inej vade v konaní, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. Dovolací súd uviedol, že mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutia nebolo možné podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti v nich zaujatých právnych záverov, lebo v dôsledku spomenutej procesnej vady nemožno posúdiť, či súde správne aplikovali príslušnú právnu normu na zistený skutkový stav a či z nej vyvodili správne právne názory. Mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutia vrátil najvyšší súd súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vzhľadom na uvedený procesný stav odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania je potrebné zrušiť a vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dôvodom pre takýto postup je skutočnosť, že ide o dva čiastkové nároky súvisiace resp. odvíjajúce sa od základného nároku na náhradu škody v podobe ušlého zisku z titulu tvrdeného nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu, o ktorých v zmysle dovolacieho rozhodnutia musí prvostupňový súd rozhodovať opätovne postupujúc podľa usmernenia dovolacieho súdu. Jedine v prípade vyhovujúceho (resp. čiastočne vyhovujúceho) rozhodnutia o náhrade škody spočívajúcej v ušlom zisku možno rozhodnúť o ďalších nárokoch s týmito súvisiacich.

Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.